

La cultura de la violència.

Escrito por I. Rebollo

Domingo, 10 de Julio de 2011 18:47 - Actualizado Viernes, 15 de Julio de 2011 17:49

LA CULTURA i LA VIOLÈNCIA: "La silueta Lucifer - Amor." .

Estarem d'acord en l'absurd de la guerra com a forma de resoldre diferències. Estem d'acord en la hipòcrita passivitat dels governs i els pobles per aturar-la. El fet és que actualment hi ha al món trenta guerres fratricides, de les considerades més cruels, si és que alguna no ho és.

Ningú nega, els interessos polítics i comercials que provoquen el seu esclat; però, en aquest cas els deixarem en mans dels estrategs i analistes. Parlem d'aspectes més antropològics, individuals. La política i els negocis troben en el més intrínsec del subjecte un brou de cultiu òptim pels seus interessos. Saben que tocant certes fibres sensibles la resposta del subjecte és la violència contra el seu germà i les divergències es solucionen amb morts, misèria, exterminació ètnica...

Serà la nostra herència filogenètica, el nostre gregarisme, els nostres ideals...?. El fet es que som tan paradoxals que si per una banda ens considerem pacifistes, per una altra no descartem la intervenció militar com a forma pacificadora.

Repassem les nostres intoleràncies històriques: els cristians cap els no conversos, l'islam cap els no mahometans, aris contra semites, gals contra aris, blancs contra negres, tutsis contra hutus, nord contra sud... Pensant hegelianament diria que són processos històrics. Sigui el que sigui, sembla que la tendència cap la guerra és tan absurda com universal i irreprimible: Homo homini lupus. Quina és la fera que dormita en nosaltres?

La cultura de la violència.

Escrito por I. Rebollo

Domingo, 10 de Julio de 2011 18:47 - Actualizado Viernes, 15 de Julio de 2011 17:49

Podem argumentar, que la guerra és una manera de canalitzar la força agressiva, però amb resultats pírrics i sembla cert. Només disposem de la cultura com l'única barrera efectiva. En certs casos funciona. És preferible que el nostre equip de futbol ens representi, doni cops de peu, escopinades, marki gols en definitiva, i que aquests representin el terreny conquerit a l'enemic i que la baixada a segona divisió sigui una manera de exterminació d'un poble. Deia Freud que la primera persona que en comptes de llençar una llança al seu enemic, va emetre un insult, va ser el fundador de la cultura. D'això en saben molt els polítics. Realment la paraula és bona substituta dels tancs.

Però, amb civilització o sense, l'agressivitat vol manifestar-se, vol trobar un camí de sortida; això sí vernisada de progrés. Resulta que els pobles que es vanaglorien de gran cultura troben en el suïcidi una vàlvula de sortida; encara més: Saben què quan hi ha guerra -fet contrastat- es redueixen els suïcidis?.

Es fan esforços per canviar aquesta tendència. Algunes filosofies religioses han intentat ensenyar l'amor incondicional a la resta; però si bé aquesta societat exercita l'amor cap el proïsme, l'agressivitat (sempre ingovernable) es dirigirà cap els membres aliens a aquesta comunitat. D'alguna manera m'he de desmarcar de la resta. És el narcisisme de les petites diferències: Sóc europeu, no americà. Espanyol, no europeu. Català, no espanyol. De Girona, no de Barcelona. De la Garrotxa, no de Girona... i del meu carrer, dels nombres senars. El fet és trobar el que em diferencia de la resta.

Einstein, amant de la humanitat, s'interrogava sobre la guerra i es dirigeix per carta a Freud buscant les raons de la mateixa. Aquest escriu "Warrum Krieg" (El per què de la guerra, 1932) afirmant que som incompetents per a evitar-la. Si per una banda disposem d'unes tendències que ens impulsen a conservar, unir, l'Eros; no podem evitar les antípodes dominades per Tàntos. Els components psíquics, al igual que en física l'atracció repulsió, van per parelles; l'amor i l'odi, van fusionats; entre ells resta un espai menut, un a prop de l'altre: l'odi-enamorament, la silueta Lucifer-Amor, Eros-Tàntos. En definitiva que el poble més culte, més solidari, sota l'efecte d'una idea, d'un cap, d'un líder, d'una ideologia que unifiqui les masses cap a postures extremes: Pàtria, Església, estat, llengua, raça, color..., desperta els seus fantasmes arcaics i destapa la seva ira contra el veí.

Cal assumir com som de antagònics, cal una canalització de la violència i la cultura és la via. Però, no caiguem en la trampa que l'occidentalització i que els tancs europeus ens presenten en forma de subjugació cultural. És cert que no som fonamentalistes perquè aquí els carrers estan plens de botigues i aparadors i que la nostra "guerra santa" es presenta en forma de lluita per arribar a fi de mes. I per aconseguir-ho lluitem amb i contra qui sigui.

La cultura de la violència.

Escrito por I. Rebollo

Domingo, 10 de Julio de 2011 18:47 - Actualizado Viernes, 15 de Julio de 2011 17:49

Deia Nietzsche que el culte als herois caiguts amb les armes a les mans només són substituïts del culte als sants. Ens hem fet cultes, però la violència continua amagada sota les pedres del consum, de l'escalada professional, del carnet polític com a títol. En definitiva, si per una banda ens inculquen la comprensió i la solidaritat, l'amor; per una altra, continuem adorant als nostres antics ídols. Les nostres opcions sempre resten determinades entre el Caribdis de què fer-ne i l'Escila de l'ètica, entre l'amor i la violència. Hem de saber buscar el pas més humà.